

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 92)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona Senatowi ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 marca 2007 r. (sygn. akt K 47/05), stwierdzającego niezgodność z Konstytucją:

- a) art. 136a ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 39 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw,
- b) art. 135f ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- c) art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej.

Zaskarżone do Trybunału Konstytucyjnego przepisy dotyczyły reprezentowania funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji oraz Służby Celnej, w postępowaniach dyscyplinarnych przez podmioty występujące w roli ich obrońców.

Przyznawały one funkcjonariuszom obwinionym w postępowaniu dyscyplinarnym prawo do wyboru obrońcy, ograniczając możliwość wyboru wyłącznie do funkcjonariuszy danej służby.

W opinii Trybunału, taka regulacja budzi zastrzeżenia co do formalnego wymiaru prawa do obrony. Obrona powierzona funkcjonariuszowi nie gwarantuje – nawet przy dołożeniu przez niego najwyższej staranności – należytego poziomu obrony, który w większym stopniu zapewnić może zawodowy prawnik. Ponadto, czynności związane z obroną funkcjonariusz wykonuje obok swych podstawowych, wynikających z charakteru służby, obowiązków, nie przestając być także funkcjonariuszem usytuowanym w określonej strukturze, w warunkach podległości służbowej, mającym naturalne dla każdego aspiracje

zawodowe. Nieprofesjonalny pełnomocnik nie będzie w stanie zapewnić należytej obrony chociażby dlatego, że z ewentualnym przełożonym dyscyplinarnym łączy go stosunek podległości służbowej.

Przedłożona Senatowi ustawa, w zakwestionowanych przez Trybunał przepisach, oraz w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, poszerza krąg osób, spośród których obwiniony w postępowaniu dyscyplinarnym może wybrać obrońcę, o adwokatów i radców prawnych.

Art. 4 zawiera przepis przejściowy, przesądzający stosowanie ustawy również do spraw, które w momencie wejścia w życie ustawy były „w toku” (zasada bezpośredniego działania prawa nowego).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona w efekcie wniesienia do Sejmu projektu senackiego (druk sejmowy nr 268). Projekt został skierowany do sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych.

Komisja odstąpiła od zawartej w projekcie zmiany ustawy o Służbie Celnej, ponieważ ustawa ta została już odpowiednio znowelizowana ustawą z dnia 18 marca 2008 r. Ponadto Komisja uzupełniła ustawę o analogiczną zmianę przepisu art. 124a ust. 2 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis

Główny legislator